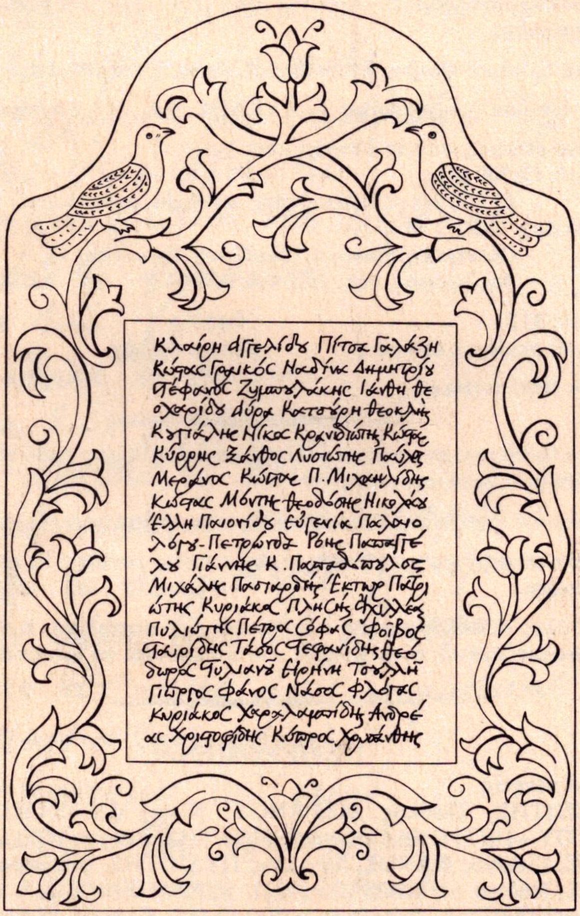
Ο ΚΥΚΛΟΣ

διμηνιαία έκδοση τέχνης κ' προβληματισμού

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

α΄

9-10

ΜΑΗΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1981

Ο ΚΥΚΛΟΣ

διμηνιαία έκδοση τέχνης κ/ προβληματισμού

Πνευματική Ομάδα: Στέφανος Ζυμπουλάκης, Κώστας Κατσώνης, Νίκος Νικολάου, Τρύφωνας, Παπαχριστοφόρου, Χριστόφορος Παπαχρυσοστόμου, Λούης Περεντός, Φοίβος Σταυρίδης.

Υπεύθυνος κατά το νόμο: Φοίβος Σταυρίδης, Κρήτης 5, Λάρνακα.

Συνεργασίες — έντυπα — εμβάσματα: Ο ΚΥΚΛΟΣ, Τ.Κ. 527, Λάρνακα (Κύπρος).

Συνδρομές (μόνο ετήσιες, από το Γενάρη κάθε χρόνου)
Εσωτερικού: £2.500 μίλς
£3.000 μίλς (Βιβλιοθήκες, σχολεία, οργανισμοί)
Ελλάς: 400 Δρχ.
(Κεντρική Διανομή: Χαριλάου Τρικούπη, 13, 4ος όροφος, τηλ. 3625464, Αθήνα.)

Εξωτερικού: $12
Τιμή τεύχους (40 σελίδες): 400 μίλς Ελλάς: 60 Δρχ

Κυκλοφορεί σε 1000 αντίτυπα

Προτεραιότητα θα δίνεται σε κείμενα μελέτης και προβληματισμού του κυπριακού χώρου (μελέτη, δοκίμιο, βιβλιογραφία).

Κείμενα που φέρουν υπογραφή, εκφράζουν τις απόψεις του συγγραφέα-τους.

Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται (Φωτογραφίες επιστρέφονται). Τα ανάτυπα επιβαρύνουν τον συγγραφέα

Αναγγέλλονται όλες οι εκδόσεις που στέλλονται στο περιοδικό. Κυπριακές εκδόσεις, ή εκδόσεις αναφερόμενες στην Κύπρο, που στέλλονται σε δυο αντίτυπα, κρίνονται.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συμμετέχουν οι ποιητές
Ξάνθος ΛΥΣΙΩΤΗΣ, Παύλος ΜΕΡΑΝΟΣ, Νίκος ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ, Ευγενία ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ—ΠΕΤΡΩΝΔΑ, Κώστας ΜΟΝΤΗΣ, Κύπρος ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ, Τάσος ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ, Γιώργος ΦΑΝΟΣ, Αχιλλέας ΠΥΛΙΩΤΗΣ, Θεόδωρος ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ, Κ.Π. ΚΥΡΡΗΣ, Ναδίνα ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Κ.Π. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, Γ.Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Κυριάκος ΠΛΗΣΗΣ, Θεοδόσης ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Κλαίρη ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ, Έκτωρ ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ, Π. ΣΟΦΑΣ, Θ. ΚΟΥΓΙΑΛΗΣ, Νάσος ΦΛΟΓΑΣ, Κ. ΓΡΑΙΚΟΣ, Ανδρέας ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ, Φ. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ, Ιάνθη ΘΕΟΧΑΡΙΔΟΥ, Ειρήνη ΤΣΟΥΛΛΗ, Πίτσα ΓΑΛΑΖΗ, Κυρ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ, Έλλη ΠΑΙΟΝΙΔΟΥ, Αύρα ΚΑΤΣΟΥΡΗ, Ρόης ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΥ, Μιχ. ΠΑΣΙΑΡΔΗΣ, Στ. ΖΥΜΠΟΥΛΑΚΗΣ.
Οι συγγραφείς του τεύχους.

Εξώφυλλο: Καθρέφτης. Σχέδιο Νίκου Νικολάου.

Εκτύπωση: POLYKOLOR OFFSET PRINTING LTD TEL. 56322 LARNACA - CYPRUS

Ἀποχαιρετισμός.

Στό θάμπωμα τῶν ἀγέρηδων
ἀφήνω τόν σπαραγμό μου.
Θά σοῦ τόν φέρω ἀστέρευτο
σάν τή συγχορδία τοῦ Ἀκάθιστου Ὕμνου
θά σοῦ τόν φέρω ἀμόλυντο
σάν τό κρουστάλλωμα τῆς νιφάδας
ἀφρό σάν τό βελουδένιο
σκίρτημα τῆς χλόης.
Πέρα μαθαίνε οἱ ἄνεμοι
τά πέταλα τῶν λογισμῶν μου.
Χαῖρε! Δρέπω τό δάκρυ
καί τό μετουσιώνω σέ διθύραμβο.
Ἄχ ἄδραξε τό ἀξεμάντευτο μήνυμα
ἄδραξέ το πέρα ἀπό τά σύννεφα
πάνω ἀπό τόν ἀφρό τῶν κυμάτων
σάν τή σταγόνα τοῦ πόνου
μες' τό κελάρυσμα τοῦ νεροῦ
σάν μιά ἀλησμόνητη νοσταλγία
μέσα στίς ῥίζες τῆς ἀηδόνας,
ὤ χαῖρε!

Ξάνθος Λυσιώτης

Πίσω στη γη μας
(Στην ελληνική ψυχή)

Θα γυρίσουμε πίσω μια μέρα
στη δόλια πατρίδα μας,
τη γαλάζια και πράσινη [illegible],
(στην καρδιά της ροής των ρεμάτων
της σελήνης, του ήλιου και του Έσπερου),
εκεί π' αστράφτει το κάλλος
τ' ουρανού στους γιαλούς και δρόμους μας,
κι απ' τη ρίζα να σμίξουμε πάλι
τους χυμούς, το φλοιό στον κορμό μας,
για ν' ανθίσουν οι κάμποι, τα πρασινάδα
κι οι βραγιές, να καρπίσουν τα δέντρα,
τα βουνά μας ν' αχούν, να γιορτάσουν
και να στήσουν χορό στο χαρμόσυνο
κραδασμό, στις ριπές των ανέμων,
θα γυρίσουμε πίσω
μ' ένα μπόγο από στάχτη στον ώμο
"και λίγο θαλασσονέρο στην παγωμένη παλάμη."
"Θα ξεδιψάσουμε τα όνειρά μας"
και με τις νέες ελπίδες μας θα χτίσουμε
τους μαυρισμένους και τρυπημένους
τοίχους των σπιτιών μας.
"Θα μαζέψουμε απ' τα χαμένα μας δάση"
τα κοτρόνια σωρούς, τα χαλίκια,
που η χαρά μας θα τα βαγγελίζει,
θα τους δώσει μαρμαρένια λάμψη,
ρυθμό δωρικό,
και με χείλη σφιγμένα,
με δάκρυα περήφανα — πίσω σφραγισμένα,
με λυγμούς της ψυχής μας,
με γαλήνη και γέλιο Απολλώνιο,
με το άριστο μέτρο τ' αρχαίο και το ευ,
με μια επίμονη αγάπη και πίστη
στη φωλιά μας — να μη ξανασβήσει,
με σπουδή [illegible], μ' [illegible] του Ζαλούρη
θα στεριώσουμε τ' όμορφα σπίτια!

Και θα πάρουμε μέσ' απ' το σάβανο
της αιθάλης, το αγνότερο θύμα — τον πράσινο
θησαυρό μας — τα σκέλεθρα δέντρα,
τα ψηλά μας αμπέλια, τα κέδρα,
τους ωραίους μας νεκρούς — τους κυπαρίσσους
τα περήφανα πεύκα, τις σκλήθρες,
τον ευρυκόρμο δρυ, τον απλόχερο
και πολύκλαδο σαν τον Ευρώτα...,
να σκαλίσουμε πόρτες, παράθυρα
για το φως και τη δρόσο, [illegible]
αρχαϊκές, για τ' απλόγραμμα ενδύματα
του συρμού των Αχαιών, των Δωριέων,
των ηρώων κι ηρωίδων π' αγίασαν τους βράχους
και το χώμα στο Σούλι — οι Σουλιώτισσες,
με το αίμα της τιμής στο χορό
του υπέροχου τέλους...
θα στεριώσουμε στέγες και δάπεδα
κι αργαλειούς, που θα υφαίνουν το χρώμα
τ' ουρανού, τους βυθούς των γιαλών μας,
τον αφρό και της γης μας την άνοιξη!
Κι οι γωνιές θα φυλάνε [illegible]
τα προικιά των παρθένων, με τις δίπλες γιομάτες
από φύλλα μυρσίνης και δάφνης...

Και θα στήσουμε απάνω σε βάθρο
στα ψηλά τις παλιές μας Αγάπες,
— πρότυπες των ήχων και ρυθμών —
ξαναδένοντας μέσ' απ' το πλέγμα
τ' αστρικό των Ομήρων κι Αισχύλων,
θα δεχτούμε λιγότερους πόνους
που θα σβήσουν, χαρές που πληθαίνουν,
και τα βάθια της γης μας — τις μνήμες
που ζωντανεύουν...

Π. Μεράνος

ΤΟ ΑΛΛΟ ΠΡΩΪ

Τό ἄλλο πρωί
σκέπασε πάλι ἡ τρικυμία τήν πόλη μας.
Ἡ ταραγμένη θάλασσα
μπῆκε ξανά στά σπίτια μας
καί τά 'θαψε
στά σκοτεινά, ὑγρά της μνήματα...

Ὅταν τραβήχτηκαν τά κύματα,
ἔμειναν μόνο τ' ἀνεμόδαρτα ναυάγια,
ἄδειες ὑδρίες καί σπασμένοι λήκυθοι,
μέ τόν ἀέρα νά σφυρίζει μέσα τους.

Πῶς θά δαμάσουμε αὐτή τή θύελλα;

Ἕνα θολό ποτάμι κατεβαίνει ἀπό ψηλά.
Μά οἱ πέτρες πού κατρακυλᾶνε μέσα του
φέρνουν μαζί τους τά παληά μνήματα,
μιά ἐπιτύμβια στήλη μέ ὁλοκάθαρη γραφή:
«Κοινόν Κυπρίων». Κι ἄλλη:
«Λυκόμαχος, ἀρχός Σαλαμινίων».

Αὐτές τίς μνῆμες,
αὐτή τήν ἀνεξίτηλη γραφή
δέν μπορεῖ νά σβύσει ἀπ' τίς καρδιές μας
καμμιά θύελλα,
δέν μπορεῖ νά σβύσει
ἡ καταιγίδα κι ἡ βροχή.

Νίκος Κρανιδιώτης

Εκσυγχρονισμός

Ανακαινίστηκε ο Ήλιος, σκόνταψε
στην πολυόροφη Πολιτεία.
Εξελιγμένοι οι κάτοικοί της σε
τσιμεντένια ενδιαιτήματα.
Απολησμόνησαν "Ροδοδάχτυλες Ανατολές"
του "δειλινού γαρούφαλα"...
Ψυχαγωγούνται οπτικο-ακουστικά,
σε ρυθμό Ροκ η Πέμπτη Συμφωνία,
βαρούν καράτε οι "Άγγελοι"
— ενδιάμεσα και η διαφήμιση: λευκοτέξ
αγοράζετε λευκοτέξ. Σας συμφέρει...—

Κάτω στις λεωφόρους πήξαν τα οχήματα.
Φώτα αναβοσβήνουν - Πράσινο - Κόκκινο.
Σηματοδότες - Όριο ταχύτητας.
Ξάφνου φρενάρισμα. Αναταραχή.
Αίμα... Αίμα στην άσφαλτο...
Σύγκρουση;
Συγκρούσεις ιδεών στα πεζοδρόμια.
Σειρήνες. Μηχανοκίνητοι
μ' ερωύστριες... κι η τάξη
επανέρχεται: Κόκκινο - Πράσινο.
Πράσινο - Κόκκινο. Stop.

Μούχρωμα δειλινό.
Κάπου μακριά ένα αηδόνι
στερνές τρίλιες χαρίζει στον Ήλιο.

Κάπου σε πεδίο δοκιμών
βλαστάνει θανατερό μανιτάρι:
Βόμβα Α - Βόμβα Η - Βόμβα Ν.
Τεχνολογική αρτιότητα.

Σε πολυθέσιες κλιμακωτές αίθουσες
βουίζουν τα μικρόφωνα.
Συμβούλια Εθνών, Συνελεύσεις,
Συνέδρια για δικαιώματα.
Πολύωρες συνεδριάσεις για
"Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου"
Προτάσεις - Αντιπροτάσεις - Veto.

Κάπου μακριά πεθαίνουν παιδάκια
από ασιτία
Κάπου ακρωτηριασμένα πτώματα
— ευωχία κοράκων—
Κι η Δημοκρατία;
Πρυτανεύει η σκοπιμότητα...
(Πως να τραγουδήσεις τον φθίνοντα
20ό αιώνα;)
Ο Ήλιος στον Καρκίνο!

Ευγενία Παλαιολόγου-Πετρώνδα

Οἱ ἄλλοι πλανῆτες πρὸς τὴ Γῆ
πού, ἄδεια πιά, ξαναγύρισε κοντά τους I

Θυμᾶσαι πού ἀπ' ὅλη τήν τάξη
μονάχα ἐσύ σήκωσες χέρι;
Νά τα τώρα!

Οἱ ἄλλοι πλανῆτες πρὸς τὴ Γῆ
πού, ἄδεια πιά, ξαναγύρισε κοντά τους II

Κατάλαβες τώρα γιατί ἐμεῖς ἀρνηθήκαμε,
κατάλαβες τώρα γιατί ἐμεῖς ἀποποιηθήκαμε τό "προνόμιο";

Λήθη

Μήν τήν ἐκβιάζετε,
χειροτερεύετε τήν κατάσταση.
Ἀφῆστε τη μονάχη νά μελετήση τό θέμα,
ἀφῆστε τη μονάχη νά μελετήση ἀντικειμενικά τό θέμα,
νά κάνη τίς ἐκτιμήσεις της,
νά δῆ τί μπορεῖ νά γίνη.

Ἡ καρδιά μας

Φτάνει νά μή σταματήση μεσοστρατίς,
φτάνει νά μή μᾶς τά παρατήση μεσοστρατίς,
φτάνει νά μήν ἀπελπιστῆ πρίν ἀπελπιστοῦμε.

Κώστας Μόντης

Καταστάλαγμα

Ποιός θά θυμᾶται τ' ὄνομά μας μές τίς προσευχές
τα τῶν γραμμάτων,
ποιός θ' ἀριθμεῖ τά χρόνια μας, τούς τίτλους τῶν βιβλίων μας!
Ὅταν το χῶμα πέσει ἐδῶ στό στέρνο μας ἀρχίζει ἡ λη-
σμονιά
μ' ἕνα στεφάνι βιολετί· καί τ' ἄρθρο πού θά περιλάβει
μέ κάτι γράμματα γιά ἡ ἐφημερίδα θά μυρίζει κου-
βεντούλα
στή μικρουλή μας γειτονιά.
Ἀχ! χαρταετοί τῆς πρώτης νιότης, δέν μέ παίρνετε
μαζί σας
σ' ἐκεῖνο τό σκουφί τό γαλανό τῶν οὐρανῶν!
Θά γλύτωνα ἀπ' τίς ἔγνοιες τῶν ρυθμῶν καί τῶν
γραμμάτων
κι ἀπ' τά τυφλά χειρόγραφα τῶν ἄλλων ξεχασμένων,
αὐτῶν τῶν φανταστικῶν ποιητῶν κι'
ἀρχιτεκτόνων
πού πῆραν τήν καρδιά μας μέ τίς ἀνεξήγητες ἀνα-
γνώσεις.

Κύπρος Χρυσάνθης

Ὁ Ἀραμασδραμάρας
ἦταν ἕνα παλληκάρι τῶν ἑφτά πηγαδιῶν
τῆς ἐρήμου Οὐρούγου.
Εἶχε ἑφτά γυναῖκες μέ σμαραγδένια κοσμιά
κι ὁλοστρόγγυλα στήθεια.
Ἔξω ἀπ' τά ἀντίσκηνά του
ἀναπαύονταν οἱ πολλές καμῆλες του
πού ὀνειρεύονταν τροφή
κι ἀτέλειωτο καμηλίσιο ἔρωτα.
Τόν φθόνησαν ὅμως οἱ θεοί γιά τήν εὐτυχία του,
γιατί ἦταν ἀτρόμητος, μεροδεμένος καί σοφός.
Καί τόν παραμόνεψαν μέ τήν ἀρρώστια χαρμανδίν.
Κι ἀπό κείνη τήν ἡμέρα
δέν ξαναγύρισε στίς ἑφτά γυναῖκες του.
Γυρίζει σιωπηλός στήν ἔρημο
χωρίς νά βρεῖ καμιάν ἄκρη.

Τάσος Στεφανίδης
1973

Δέησι στή λειψή φλόγα

Ἄφεγγη φλόγα, κιτρινωπή,
ἀκόμα στή μνήμη
— νωπή — φλόγα δειλή σάν μαθήτρια γυμνασίου
στό πρῶτο της, δάσος.
Παρακαλῶ, δῶσε λιγώτερο ρίσυμο
δῶσε λιγώτερη μέριμνα
στό πρόωρα ρυτιδωμένο μέτωπό της.
Δίπλα χορεύουν "ροκ έντ ρόλ"
φωνασκοῦν οἱ ὁμήλικες της.
Πίνουν οὐίσκυ, φλερτάρουν
σέ ντεκόρ βένετα
μέ ντεκολτέ τολμηρά.
Τή λένε Μαρία.
Εἶναι 17 θά πεθάνη συντόμως.
Μόνη.
Φλογίτσα μου,
(ταπεινή κόρη μιᾶς λάμπας πετρελαίου
"τέως λευκῆς")
Ἐσύ ροῦδες, ροδινοκίτρινο θαυμαστικό
σταμάτα νά παίζης
μέ τό σκαρμένο δαμασκηνό
μέ το ξέθωρο πορτραῖτο τῆς μαμμᾶς,
δῶσε λιγώτερο βήχα
μέ τό δριμύ ἄρωμα σου
στά ἄρρωστα στήθη της.
(Μέσα οἱ γιές ἐξωδιάζουν βουζέρα
νυστάζουν τά ἠμαγμένα στήθη τους
φίλων θαυπέτες) →

Τά γυμνά, τά λιγνά της
ἀνέραστα μέλη
καραδοκεῖ ἡ musca japanica *
ν' ἀφανίση σέ λίγο.
Νά ἔρθη ὁ Κύριος-δεήσου, ὦ φλόγα,
μαζί μου. Δίπλα δονίζονται τώρα
ἡδονίζονται οἱ κόρες
ἀγκαλιά μέ τ' ἀγόρια,
γεγονός χωρίς σημασία
ὁ δικός της χαμός.
Ἐσύ ὅμως δεήσου μαζί μου
νά τήν πάρη ὁ Κύριος
νά τήν πάρη
κοντά του στ' ἀστέρια.

"ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΑΝΟΣ"
"Γ. Φάνος"

* ἡ ἰαπωνική μύγα

Έτσι θά ζοῦμε

–

Έτσι θά ζοῦμε τοῦ λοιποῦ σ' αὐτή τή ρημαγμένη γῆ.
Χωρίς ὕπνο, χωρίς ἀνάσα,
διπλά καί τρίδιπλα προδωμένοι – ἀπό ξένους καί δικούς
ξαγρυπνισμένοι νά πλανιόμαστε μές τό πηχτό σκοτάδι
αλαφιασμένοι νά πλανιόμαστε μές τά συντρίμμια
ψάχνοντας ἀπελπισμένα γιά τά παιδιά μας
ἀνάμεσα στά παραμορφωμένα πτώματα
ἀνάμεσα στά παραφθαρμένα ὀνόματα τῶν καταλόγων.

Έτσι θά ζοῦμε τοῦ λοιποῦ σ' αὐτό τόν κατασπαραγμένο τόπο.
Μέ παραμορφωμένα πρόσωπα ἀπό τόν τόσο πόνο
ἀλλόφρονες ἀπό τίς τόσες πληγές τῆς ψυχῆς μας
θά ψάχνουμε ἀνάμεσα στά χαλάσματα
νά βροῦμε τούς κρυμμένους τάφους
θά σκάβουμε μέ τά νύχια
νά βροῦμε τούς δικούς μας
νά βροῦμε ἕνα σημάδι τους – ἕνα ροῦχο
ἕνα παπούτσι, ἕνα χαρτί μέ τ' ὄνομά τους
κι' ὕστερα σιωπηλά – πού δύναμη τή κλάψουμε,
ἔτσι ἁπλά, ἔτσι κρυφά
νά τούς ξανασκεπάσουμε μέ χῶμα.
(Ὕστερα πολύ θἄρθουν οἱ ἀκολουθίες,
οἱ τελετές, οἱ ἐπικήδειοι λόγοι
καί τά μνημόσυνα).

Τώρα ἔτσι θά ζοῦμε σ' αὐτή τήν "ὁλόθαυρη ράχη".
Άυπνοι, ἄσκεποι, ἄγρυπνοι ὅλες τίς νύχτες
νά φυλάγουμε τόν ὕπνο τῶν παιδιῶν μας
– αὐτῶν πού ἀπόμειναν
ν' ἀφουγκραζόμαστε ἀνήσυχοι κάθε ὕποπτον ἦχο
βιγλάτορες στίς πιό "ἀκριτικές περιοχές"
βιγλάτορες πικραμένοι κι μουγγοί ἀπ' τήν τόση ἐγκατάλειψη.

Βογγᾶ κι' σπαράσσει ἡ ψυχή μας γιατί ξέρει:
τούτη ἡ καταστροφή δέν ἦρθε μονάχη της.

Χρόνια – πολλά τή σχεδίαζαν
αὐτοί πού ἔλεγαν εἶναι φίλοι μας
κι' αὐτοί πού ἔλεγαν εἶναι ἀδελφοί μας
Ἐμεῖς τή φέραμε τή συμφορά μέ τά χέρια μας
ἀπό μέσα μας βγῆκεν ὁ σίφουνας τοῦ χαλασμοῦ.

Βογγᾶ ἡ ψυχή μας γιατί ξέρει:
μέσα στά ἐρείπια,
μέσα στή δυσοσμία τῶν ἄταφων πτωμάτων
καί τά ὄνειρά μας.

Έτσι θά ζοῦμε τοῦ λοιποῦ.
Βιγλάτορες πικραμένοι
μά πάντοτε πιστοί στό χρέος μας
ἑτοιμάζοντας στάλα – στάλα τήν καθαρτήρια βροχή
ἑτοιμάζοντας σπίθα – σπίθα τήν καθαρτήρια φωτιά
πού θά λυτρώσουν τήν ψυχή μας καί τή γῆ μας.

Γιατί ἀπό μέσα μας θά βγεῖ καί ὁ ἄνεμος τοῦ λυτρωμοῦ.

Ὀκτώβρης 1974

Αχιλλέας Πυλιώτης

ΤΡΙΣΩΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΛΛΑ

Κάποτε μιὰ δύση μεγαλόπρεπη
κατὰ τὴ μεριὰ τῆς Πάφου
ποὺ μὲς τὸ χρυσάφι της πλαντάζει
ἀκόμη καὶ τὰ λουλούδα τῆς πικραμυγδαλιᾶς
μπορεῖ καὶ νὰ μὴ σοῦ λένε τίποτα
Ρίξε τους ἔστω φευγάτη μιὰ ματιὰ
νὰ σοῦ χαρίσουν ἀπὸ μιὰ σαΐτα
γιὰ ἱερὰ περίσταση

. . . . .

Καλημέρα σου μελαχρινάκι
με τὸ κόκκινο μπλουζάκι
ἔλα καμπαλάτης νὰ σὲ πάω βαρκάδα
με θαλασσινὸ ἀγέρι καὶ λιακάδα

. . . .

Οἱ γάμοι σας ὁμολογουμένως ἐπιτελέσθησαν
μὲ ἰδιαίτερη λαμπρότητα
μὲ δεξίωση στὸ Χίλτον
μὲ τούρτα ἑφτάπατη,
μὲ ὁλμοβολὲς ἀπὸ σαμπάνια
κι ἡ προσφυγιὰ νὰ βάζει στεφάνι
καὶ νὰ δέχεται τὶς εὐχές μας
στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησιᾶς.

Θεόδωρος Στυλιανοῦ

ΟΥΚ ΕΝΙ ΔΟΥΛΟΣ
ΟΥΔΕ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ...

Για δοῦλοι
δὲν κάνουμε:
στοιχίζουμε ἀκριβά,
καθένας σκέφτεται
προτοῦ μᾶς ἀγοράση
ἂν ἐπενδύη σωστὰ τὰ χρήματά του,
κι ἐὰν συμφέρουσα ἡ ἀπόδοσή μας θἆναι —
γνωρίζουν δὰ τί δύστροποι
γινόμαστε σὰν μᾶς ἀλυσοδέσουν.

Πάλι γιὰ ἐλεύθεροι, πῶς νὰ τὸ πῶ,
τρομάζουν
τῆς γῆς οἱ μεγαλέμποροι τὸν ἀνταγωνισμό μας —
ποιὸς διάβολος μᾶς ἔσπειρε
στὰ βήματά τους...
(Δὲν εἶναι μόνο
αὐτὸ ποὺ θέλουμε:
μετρᾶ κι ὅπως μᾶς θέλουν).
Ἔπρεπε νὰ τὸ ξέρουμε, πολὺ κοστίζει

κι ὁ ἐλεύθερος κι ὁ δοῦλος,
τὸ μέτρο ἂν μάχεται
κι ἂν χτίζῃ Παρθενῶνες.

Τὸ πρόβλημα σφυρίζει
στ' αὐτιὰ τῆς ἱστορίας, στοὺς ὤμους της
πολὺ βαραίνει. Ἀλλ' ὅμως
πρόθυμα λύση δίνουμε
κάθε σαράντα χρόνια ἐμεῖς
— κάποτε καὶ λιγώτερο —
προσεκτικὰ ἑτοιμάζοντας τὴν ἀλληλοσφαγή μας,
μεθοδικὰ ὀργανώνοντας κι' φροντισμένα
ἐμφύλιους ἀμείλικτους
κι' τέλεια Βατερλώ.

Τὴν ἐκλογὴ τὴν κάνουμε
πάντα ἀσυλλόγιστα
καὶ βέβαιοι πάντοτε
πὼς ἔτσι πρέπει.
Οὔτε γιὰ δοῦλοι κάνουμε
οὔτε γιὰ ἐλεύθεροι ἰνὰ πὸ ὑπάρχει
τὸ εὔκολο μονοπάτι
τοῦ χαμοῦ.

Λευκωσία, Φεβρ. 1981 Κ. Π. ΚΥΡΡΗΣ

Πορτραίτο XXIII
(Ὁ τραγουδιστής)

Δέσμη ἀπὸ γραμμές
ἡ μορφή του.
Γραμμές, ἀγριουλάδα, φλόγες
ὅπου ἡ εὐαισθησία τῶν λόγων
μεταναστεύει
οἱ ὁρίζοντες θρυμματίζονται
σε χρυσή βροχή
Τὰ κτήματα σκορπίζουν δική τους αὐγή.

Η φωνή του, δίχτυα πάθους
ἐπάνω ἀπὸ θάλασσες δεκεμβριανές
κοιλάδες ποὺ ἀναμετροῦνται
με την αὐτοκρατοσύνη
Σε βουνοπλαγιές, μια διαγώνιος
ποὺ ἀπογειώνει τον πόθο

Το κορμί του, σφιχτίδες
σπινθήρες, λαχτάρες
καθώς διαγράφει σε άφωτο στερέωμα
τις αφυπνισμένες αισθήσεις του σκοταδιού
Αστραπή
που σκοτώνει τό πανικό
κι ανάβει σε χώρο νοσταλγίας
Πολυχρώματο
ριζοβόλημα ελπίδας
ρυθμούς της γης.

Σε ατέρμονη συνέχεια
διάθεση ψυχής
ανατάραξη η έξη της ζωής.

Άνοιξη '74 — Νάδια Δημητρίου

Στό σταυροδρόμι.

Στό σταυροδρόμι
τρία βήματα πιό πέρα
σέ περιμένει.
Κι όμως εσύ τόν προσπερνάς
μέσα στήν κάθετη φωτοχυσία τών ήχων
πού σέ κυκλώνουν
ασθμαίνοντας γιά κάτι άλλο.
Καί τριγυρνάς αδιάκοπα μέσα σέ δρόμους στενούς
πολιορκώντας
μέ πολλές επικλήσεις καί ικεσία
αυτό τό μεγάλο, πού νομίζεις
πώς τό κρατούν κλειστό σάν μές σέ πύργο
βαρειές, ασήκωτες οί πύλες.
Σπουδάζεις τ' ανεξήγητα σημάδια του,
τίς άναρθρες χειρονομίες τών φρουρών
καί λαχταράς μιά λέξη, ένα νεύμα
από έναν άγνωστο πίσω απ' τά τείχη
ξεχνώντας πώς στό σταυροδρόμι
τρία βήματα πιό πέρα
σέ περιμένει
ανύποπτα, εναγώνια μόνος
ξένος μέσα στή νύχτα
μόλις πού άγγιξες
αυτό πού προσπερνάς

Κώστας Μιχαηλίδης

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΑΝΟΙΧΤΟΣ

Ναί, συμμερίζομαι τόν πόνο σας, κυρία μου.
Καταλαβαίνω, εἶναι μοναχοπαίδι σας.
Κάποτε τραγουδήσαμε τούς ἐφήβους μας
πού ξέρανε τήν ὥρα τοῦ θανάτου,
πότε θ' ἀνοίξει ἡ καταπακτή νά πηδήσουν
ἰσάγγελοι στά περιβόλια τοῦ παραδείσου.
Μά τώρα δέν ξέρουμε ἄν σκοτώθηκε σε μάχη.
Τόν κάρφωσε ὁ συμμαθητής του, ὁ φίλος του
καί τόν φακέλλωσαν.
Ἴσως τόν πυροβόλησε ὁ ἀξιωματικός
γιατί ἀρνήθηκε νά προδώσει
ἤ τόν λαμπάδιασε ναπάλμ
ἤ λυώνει αἰχμάλωτος
ἤ.
Ἀγνοοῦμεν. Ἴσως ζεῖ. Θά τόν ἀναζητεῖ ὁ ἐρυθρός Σταυρός
μαζί μέ κείνους τοῦ 1922.

Σᾶς διαβεβαιῶ, κρατοῦμε τό φάκελλό του ἀνοιχτό
σάν ἕνα τραῦμα στό πρόσωπό μας
νά τό βλέπουν ὅσο νά πεθάνουμε.
Ἄν μαυροφορέσετε, χάνετε κάθε ἐλπίδα.
Παρεμπιπτόντως, ἕνας ἱερεύς εἶδε νά ψιθυρίζουν
μερικά χείλη πρίν τά σκεπάσει μιά μπουλντόζα.
Ὁ ψίθυρος ἦτανε πιό φοβερός ἀπό τή μηχανή της
μά ξέρετε, εἶναι δίδυμη μέ τά τάνκς,
εἶναι καί τά δυό ἑρπετά, δέ λέω, χρήσιμα.
Δεχτήκαμε σιωπηλά νά ψηφίζουν,
νά σκέφτονται ἑλληνικά γιά τό καλό τῆς πατρίδος.
Εἶχαν ὁριστεῖ σ' ἕνα κομπιούτερ
καί μείνανε γενναῖα καί πιστά.

Λεμεσός, 3/11/1974

Γιάννης Κ. Παπαδόπουλος

Τὸ πληγωμένο σῶμα

Κάποτε γνώριζα αὐτὸ τὸ σῶμα
Κάποτε ἐρωτεύτηκα αὐτὸ τὸ σῶμα
Στὰ μάτια μου μένει ἡ ὀπτασία του
Στὰ δάχτυλά μου ἡ ἀφὴ τοῦ στήθους καὶ τῶν λαγόνων του.

Πῶς ν' ἀναγνωρίσω ἕνα σῶμα χωρὶς ταυτότητα
Μὲ τὰ σημάδια τοῦ μίσους στὴν ἄσφαλτο τῶν δρόμων του
Μὲ τὸ Γρηγόρη νὰ ψάχνει τὰ πατήματά του
Τὸ Μάτση ν' ἀναζητάει τὴ φωνή του;

Μᾶς ἔλειψαν τόσοι πολλοί· πῶς νὰ μιλήσουμε;
Ὁ Παντελής κουβαλώντας τὴ θλίψη στὸ πρόσωπο πέθανε
Ὁ Κάσιαλος μὲ τὸν κάμπο τῆς Ἀσσίας στὰ χέρια πέθανε
Σβήστηκε κι ἡ λυγεράδα τῆς ψυχῆς τοῦ Ἀντώνη.

Στὴν Ἁγία Νάπα τὰ ψαράδικα γίναν εὐρωπαϊκὰ café
Ἔμεινε ὁ Πρωταράς κι αὐτὸς μονάχα τὸ Γενάρη
Ὁ ἥλιος ποὺ ἀνατέλλει ἀπ' τὸ μυχὸ τῆς Ἀμμοχώστου
Ἡ κυανόλευκη φορεσιὰ τῆς θάλασσας.

Ὀστὰ τῶν κεκοιμημένων, ὀσμὴ καὶ χρῶμα τῆς γῆς μας,
Δῶστε μας πίσω τὴν ταυτότητά μας.

Καλοκαίρι 1981 Κ. Πλησής

ΖΕΣΤΗ ΜΕΡΑ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ

Ὅλα τὰ χρώματα εἶναι ὡραῖα
Καὶ ὅλα τὰ χρώματα εἶναι ἁγνά.
Γυρίζουν οἱ ἐποχὲς καὶ ἐκθέτουν
Τὶς ζωγραφιὲς τῆς γῆς
Καμωμένες μὲ ἄνθη.
Τὸ μαῦρο βλέμμα τῆς παπαρούνας
Μέσ' ἀπὸ τὰ κόκκινα πέταλα τῶν φρυδιῶν της,
Ἡ θάλασσα τῶν σταχιῶν
Ποὺ ξεδιπλώνει κίτρινα τὰ κύματά της
Μέσα στὸ καλοκαίρι.
Καὶ ἡ ἄλλη, ἡ ἄλλη θάλασσα ἡ μεγάλη
Μὲ τὰ λευκὰ καὶ τὰ γαλάζια τῶν γαλάζιων
Ὡς τὴ χάλκινη κραυγὴ ποὺ ἀφήνει
Τὸ φύλλο τῆς χαρουπιᾶς
Ποὺ δροσίζει τὴν κεφαλὴ τῶν ἀνθρώπων.
Τὸ τόξο τοῦ οὐρανοῦ τὰ ἀναλαμβάνει
Καὶ πλυμένα ἀπὸ τὴ βροχὴ
Τὰ ταξινομεῖ.

Ἡ εὐαισθησία ὅμως γιὰ τὸ λευκὸ
Δὲν εἶναι γιατὶ λευκὲς εἶναι οἱ φτερούγες
Καὶ λευκὴ ἡ στολὴ τῶν ἀγγέλων.

Καθήσαμε κάποτε στὸν ποταμὸ τῆς Ἀλζιόνος
Ἐκεῖ μήτε κλάψαμε, μήτε γελάσαμε.
Μήτε ρωτηθήκαμε, μήτε ἀπαντήσαμε.
Τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ κυλᾶ
Ἀλλὰ στὴν ὅραση φτάνει μιὰ γκρίζα ἀκινησία
Τὴν κίνηση τὴν ἀντιλαμβάνεσαι μονάχα
Μὲ τὰ πανιὰ τῶν καραβιῶν ποὺ ταξιδεύουν

Ἤ ὅταν ἕνα σῶμα προξιλίζεται.
Καὶ συλλογίζεσαι πὼς αὐτὸ τὸ σῶμα
Μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ δικό σου σῶμα.

Κι ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπῆρχε τίποτα
Παρὰ μόνο μιὰ ἔρημος
Κι ἐσὺ μόνος μέσα στὴν ἔρημο γυμνός,
Ὅπου μὲ λύσσα μάχονται οἱ τέσσερεις ἄνεμοι
Κουβαλώντας στὰ φτερά τους τὴν παγωνιά,
ἀντήχησε
Γλυκύτατη, ἀγαπημένη, οἰκεία
Ἡ φωνή·
"Τὰ μάτια σου ἀκόμα συντηροῦν τὴ λάσπη
Καὶ δὲν βλέπεις γύρω σου τοὺς ποταμοὺς τοῦ ἔλεους
Δὲν βλέπεις τὴ βροχὴ τῆς ἀγάπης.
Πάρε τὰ ἱμάτιά μου καὶ κρύψε τὴ γύμνωσή σου."

Τότε ἀπέραντα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ξετυλίγονταν
Ἱμάτια λευκά, καὶ ἀναδιπλώνονταν —
Γέμισε ἡ γῆ μὲ χιόνι.
Τὸ χιόνι ἀνεβαίνει στὰ δέντρα
Ἀνεβαίνει ἴσαμε τὴν καρδιά σου
Τὸ θάλπος τῆς ἀγάπης τὴ ζεσταίνει.

Πάνω στὰ σκουριασμένα κλωνάρια τῆς ἀμυγδαλιᾶς
Ἀνεβαίνουν χιλιάδες λευκὲς πεταλοῦδες.
Πάνω στὴ σκουριασμένη ψυχή μου ξεπετάγονται
Χιλιάδες λευκοὶ ἀνθοὶ ὠσὰν τὸ χιόνι.
Ἐδῶ στὸ κράτος τοῦ θανάτου λαμπροφορεῖ ἡ ζωὴ
Καὶ ἡ ὀπτασία τῆς ἀνθισμένης ἀμυγδαλιᾶς
Γαληνεύει τὸ χειμώνα καὶ τὸ πνεῦμα σου.

Κι ἄν ἀκόμα . . .

Στόν Γιῶργο

Κι ἄν ἀκόμα τά φῶτα σβήσουν
Κι ἄν ἔχεις νά βαδίσεις
Τόν ἀνήφορο
κι ἄν οἱ δυνάμεις σου σ' ἔχουν ἐγκαταλείψει
κι ἄν ἡ καρδιά σου ἀμφιβάλλει
γιά τοῦτο ἤ γιά τό ἄλλο
ἤ γιά ὅλα,
ἐσύ νά βαδίζεις.
Μή διακόψεις τήν πορεία σου.
Μπροστά σου νάναι ὁ δρόμος φωτεινός,
ἴσιος
καί νά ὁραματίζεσαι στό τέλος του
στημένη
τή σημαία τῆς ἐλπίδας.

Κλαίρη Ἀγγελίδου

Από τές ανέκδοτες συλλογές: "ΜΕΛΙΠΤΕΡΩΤΟΙ" - "ΣΤΕΦΑΝΟΠΛΟΚΟΙ" -
"ΛΑΦΥΡΑΓΩΓΙΕΣ": (τέλη 75 - τέλη 78)

ΜΕΛΙΠΤΕΡΩΤΟΙ:

Πλήθος αγωνίες άνθη
Πόθοι,
σπαραγμοί καρποί

Πόντιος ήλιος, θαυμαστός
γεμένος
ανατέλλει
δρυκτολόγος ασπασμός
καί προελαύνει
πρωϊνός πλησιασμός
αγαπημένος

Μέρες μέ πυρά σπρωγμένες
αίμα, σπαραγμοί καπνοί

καί ή ψυχή
στούς αιώνες όπλισμένη
μέ χαμόγελα σοφίας
δάκρυα θρύλους
καί γλυπτή
σκιά μέσα στόν ήλιο
απαντά
μέ κολώνες χαλασμένες
δάκρυα όπλα
εργαλεία θρήνους
μέ δρεπάνια

καί πόθοι
ή μέρες μέρες μέ νερά

ΣΤΕΦΑΝΟΠΛΟΚΟΙ

Άκτιστο τείχος τών βλεμμάτων
μέ τήν υπέροχη σιγή
ακρογιαλιές μέσα στό φώς
καί τόσοι τάφοι
φώς κατανοητό
καί βάρος

Άλλοτινό κύμα τών σπαρτών
απόκρυφος στοχασμός
θαλασσινή αγειάδα

ΛΑΦΥΡΑΓΩΓΙΕΣ

Σκληρά αργοκινείται ό
ήλιος
καί βλοσυρός αποσύρεται
πίσω από τήν αυγή
καί τήν ανθιστή γλαφυρότητα

Πυκνός καπνός σταματημένος

Καί ένα σμήνος πουλιών
ταξιδεύει
σέ ένα αυτόφυτο φώς
κελαδεί
νέο κύμα ονείρων
μάς σηκώνει
στόν ποταμό
πού πλουτίσαν οί φλέβες μας

Έκτωρ Πατριώτης

Πολίτης του 20ού αιώνα

(απόσπασμα)

Τη σκηνή μου στήνω
πάνω από τη γη
μη την επισημάνουν
εχθρικά ραντάρ.
Το λόγο μου κλείνω
με καλυπτικά πυρά
να περάσει αλώβητος
σε ασφαλή μεριά.
Το κρίνο μου φυτεύω
σε θωρακισμένη γλάστρα
μη τη διαπεράσουν
αχτίνες σήψης.
Το περιστέρι μου αφήνω
σε ώρες αιχμής
μη το παραφυλάξουν
σκοπευτές ενεδρεύοντες.

Σόφας

ΟΙΚΟΣ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

Δέν ἔπαιρνε ἀπό λόγια
Οἱ παραινέσεις τῶν γονιῶν του πήγαιναν τοῦ ἀνέμου
Ἕνα κεφάλι ἀγύριστο ἦτανε, ἕνας ρέμπελος
Αὐτός, βλαστός προγόνων εὐγενῶν
Καί προπαντός ἄκρως ἐθνικοφρόνων.

Μέσα στά τόσα πού δοκίμασε
Στούς τόσους δρόμους πού ἄνοιξαν διάπλατα μπροστά του
Κατέληξε σέ οἶκο γλυπτικῆς
Στά μυστικά τοῦ γλύφειν νά μυηθεῖ ἐλπίζοντας
(Σάν νά μήν εἶχε τίποτα καλύτερο νά πράξει).

Ἡ ὅλη ὑπόθεση ἦτανε στάχτη στά μάτια
Μιά δικαιολογία ὅλο κι ὅλο ἤθελε
Νά φαίνεται τουλάχιστο πώς κάνει κάτι σοβαρό.

Ἐδῶ, σέ οἶκο γλυπτικῆς ἦταν γραφτό
Νά τόν χτυπήσει τό κακό ἕνα βράδυ
Ἐκεῖ πού ἡ ἀγωνία τῆς μορφῆς τόν εἶχε κυριέψει
Κι ἡ προσοχή του συγκεντρώθηκε στούς ἀσχημάτιστους
γλουτούς
Ἄστραψε ἐντός του λάμψη πορφυρή
Κι ἔνιωσε πλέον καθαρά
Πώς ὅλα ἐτοῦτα τά καμώματα
Ἦτανε μιά καλή προπαίδεια
Γιά τίς πολιτικές του ἐπιδιώξεις.

Θεοκλής Κουγιάλης

Ο ΑΛΛΟΣ ΠΑΡΑΛΥΤΟΣ

Δ·Δ

Κάθε φορά
που το ζευγάρι μέστωνε,
το κατέβαζε με κόπο
απ' το στερέωμα,
και με πάθος πρωτόφαντο
το 'σφιγγε
στα ανάπηρα μπράτσα του.
Ήταν γι' αυτόν
ο απρόσιτος έρωτας
κι ο χαμένος θεός·
ο πατέρας κι η μάνα
που μίσεψαν·
η χαρά που δε γνώρισε·
η αγάπη που πάθησε.

Φλόγας
1980
4.2

ΠΟΙΟΣ ΝΑ ΣΕ ΚΛΑΨΕΙ

Κύπρος του πλούτου
με τους πορτοκαλόκηπους και τα πατα-
τοχώρια σου
με την τουριστικοκρατούμενη Αγία Νάπα
και τη φυτεμένη με ξενοδοχεία Λεμεσό
με τις μεγάλες τράπεζες και το εμπορικό κε-
φάλαιο
με τα μεταλλεία και τις βιοτεχνίες σου.

Κύπρος της φτώχειας
με τον ξεραμένο κάμπο του ρεσπέρη και την
αναδουλειά
με την κακοπληρωμένη εργατιά και τους πα-
ραμοδίαι τους
με την πειναμένη Πιτσιλιά και τ' αντρομα-
γμένα χωριά

Κύπρος τ' αρχοντοχωριατισμού
με τ' αγορασμένα διπλώματα και την ξιπα-
σμένη καλοπέραση
με τις πολυτελείς επαύλεις και τις κενές
βιβλιοθήκες
με τα γιομάτα καμπαρέ και τα θέατρα

που λαγοκοιμούνται στην ερημιά τους
με τις αυτοκινητάδες στου Χατζησάββα και το πο-
νεράκι των κυρίων
κύπρος του πουλημένου πατριωτισμού
με τα πραξικοπήματα και τους κατασκόπους σου
με τα ρουσφέτια και την ευνοιοκρατία σου
με την ξενοκρατία και τον επιδερμισμό της
κύπρος θεοφοβούμενη
με τους φαρισσαϊσμούς και τις μεγάλες μετάνοιες
με την [illegible] και την αδιαφορία για τον άνθρω-
πο
κύπρος του ήλιου και της προσμονής
κύπρος αγαπημένη
κύπρος ποιος να σε γνοιαστεί και να σε κλάψει;

ΚΩΣΤΑΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

Ἀνθρώπινα δικαιώματα

Τὸ χρυσάφι τὸ ξεθάβουν στὴν μιάν ἄκρη τῆς γῆς
καὶ τὸ θάβουν στὴν ἄλλη
σὲ χρηματοκιβώτια τσιμεντένια

Παρακολουθῶ καθημερινά στὸ χρηματιστήριο τὶς διακυμάνσεις
τῆς ὑγείας
τῶν εκλεκτῶν νομισμάτων καὶ τῶν μετοχῶν τῶν
μεγάλων ἑταιρειῶν στὰ ξένα

Κάποτε εἶχα ταξιδέψει
κι ἐγώ . Μιὰ σημαία μὲ ὑποδέχτηκε στὴ Γῆ τῆς
-Ἐλευθερίας ἔγραφε Γάλλος διανοητής

(Θάλασσα δίχως ἀκρογιαλιά
μακριὰ ἀπὸ τό νησὶ κολυμβητής)

κι ἕνας πεζογράφος αἰσθησιακός ποὺ ἔχει χορέψει

Παγκό καί ξεχασμένη πώρα στά σιγητάρια ἱστορία

Gloria mundi is sick of transit γράφεται στόν τοῖχο

-Αλλά ἡ λύτρωση ἀπό τήν ἀφόρητη γνώση ὁδηγεῖ στήν ὑστερία

Ὑπέρογκα ἀγάλματα κινοῦνται μέσ' ἀπό τά πειραχάραγμα

τα Τεννυδερίου

πλέον μέ σεμνότη μέ τό ὕφος τοῦ ποιητῆ καί ἑτοιμάζεται

νά μέ πείσει σ' ἕνα στίχο

Ἐγωτοῦ νίφθη τό κατώφλι τοῦ ψυχιατρείου

ὁ μέγας Μονήρης τοῦ Σώματος ὁ αἰώνιος "Άγαμος

τοῦ Κόσμου" κοπάζει τερμνητικά τούς

Θλιβερούς θνητούς

μόλις ξυπνήσουν τ' ἄστρα τήν ἑσπέρα

Τό πρῶτο ἀνθρώπινο δικαίωμα χίλιες θερμίδες τήν ἡμέρα

Ανδρέας Χριστοφίδης
Καλοκαίρι 1981

Παρεπίδημος

Καλόγερος ή ισοφερονιστής το ίδιο θα 'ναι.
Σαν θα μετρά το χρόνο χωρίς πυξίδα μεταγωγής
σαν θα χτυπά τον τοίχο
μάταια περιμένοντας να τ' απαντήσει
η περιώδυνη σιωπή
πότε θα φτάνει σε παρθένο δάσος
πότε σ' ακρόπρωρο θα κλέβει τη φωνή που χάνεται,
τη φευγαλέα ματιά θα οικονομεί και τον ψαλμό
της άλλης μέρας.
άλλοτε πάλι μυστικός ινδικοπλεύστης
θα περιδίνεται αναζητώντας ρόγχο της ψυχής
δοξολογώντας την απόδειξη, που μαρτυρεί
πως είναι παρεπίδημος του κόσμου τούτου.

Φοίβος Σταυρίδης

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ

Κασσάνδρα, τί γυρεύεις ἀπό μᾶς;
Γιατί μᾶς ταράζεις τήν ἠρεμία τοῦ οἴκου
γιατί ρίχνεις τή σκέψη σου
ἀνάμεσα στά μάτια μας
καί τά χαμόγελα τῶν παιδιῶν
ἀνάμεσα στά χέρια μας
καί τήν κραυγή τῶν γέρων γονιῶν;
Γιατί παραδίνεις τόν ὕπνο μας
στά βλέφαρα τοῦ Ἀσιάτη;

Κασσάνδρα, πατῶ στά φαγωμένα σου βήματα
ἀγγίζω τά στάχυα τῆς Μεσαριᾶς
χροικῶ τά βράχια τῆς Τηλλυριᾶς
θωρῶ τές συμβουλές τῆς Μόρφου.
Κασσάνδρα, δανείζομαι τό δέρμα σου, τά δάκτυλα
γεύομαι κρασί ἀπ' τό σιμό σου τό κύπελλο
ξαγρυπνῶ στ' Ἀκρωτήρι τ' Ἀπόστολου.
Κάθε αὐγή γεμίζω τή χούφτα ἁγίασμα
νίβω τά πρόσωπα τά ἐγκλωβισμένα
τά κεφάλια τά κέρινα πού προσμένουν
πίσω ἀπ' τό κιγκλίδωμα τοῦ Ἀττίλα.

Κασσάνδρα, προχωρῶ
σ' ἕνα χῶρο
π' ἀνήκει σέ σένα
κι ἔχει σύνορο
Κερυνιώτικη αὔρα.
Κασσάνδρα, πίνω ἀπό στάμνα Κυθρεώτικη
πρόσκαιρα ραγισμένη στά δυό.

Ἰάνθη Θεοχαρίδου

Πού πορεύεσαι

Δέν ἔχουμε πιά ἔκφραση, δέν ἔχουμε γέλιο ἤ κλάμα, δέν ἔχουμε πρόσωπο
ἕνα κομμάτι ν' ἀνεβᾶ τήν πληγωμένη ἀξιοπρέπεια.
Καί δεχόμαστε τό ράπισμα ἀνεπιφυλάκτως καί τό θυμούμαστε καί τό ἀγαπᾶμε.

Οἱ ἄνθρωποι πού μεσολαβοῦσαν, οἱ ἄνθρωποι,
σηκώνοντες τήν παντιέρα μας στ' ἀπίθανα καί στ' ἀπάτητα, ὑπῆρχαν
μεριάζοντες στό πέρασμά μας.

Πότε θά λείψει ὁ πόνος, οἱ πληγές πότε θά κλείσουν, πότε ἡ χαρά
θά κουβαλᾶ τό βάρος της πάνω σέ μέτωπο
πάνω σέ δέρμα μαλακό, μέσα σέ χάδι ἀφέλων χειλιῶν
πού θά χαράξεις τό πού δέ θά ξανάρθει μεσημέρι.

Καί τ' ὄνειρο κι ἡ σοφία καί τό φῶς τῶν χεριῶν σου

μές τούς ἀνέμους καί τή βροχή καί τά νυχτωμένα δάση.
Σέ πονῶ.

Καί γραμμές μνημονεύοντας καί πληγές αἱμάσσουσες ἴδιες
μέ τήν καρδιά μας:
Μές τό λευκό φῶς, μές τό λευκό χρῶμα, μές τά λευκά
κυβικά κομμάτια
λευκή μου ἀγάπη νά γυρνᾶς
μέ τή σιωπή τῆς σελήνης νά σιγοπερπατᾶ στή λυπημέ-
νη ψυχή μου.

Μά τώρα πρός τά ποῦ πορεύεσαι; Μόνος ἀνάμεσα στούς
ἀνθρώπους
μέ τή χλωμάδα τοῦ ἀποσπερίτη πού βουλιάζει στά
σύννεφα,
λυπημένος, μέ τό τραγούδι τοῦ γρύλου στή σαγήνη τῆς
νύχτας
ἔτσι θρυμματισμένος ἀπό τούς ἤχους καί τά χρώματα...
Στοχαστικός, πού πορεύεσαι μέ τή γυμνότητα τοῦ τέ-
λειου, ἀνυπεράσπιστος,
πού πορεύεσαι, ἀγάπη, μέσα στούς δρόμους τῶν
λυκανθρώπων;

Εἰρήνη Τσουλλῆ.

ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ

Λέξεις πού ρίχνουν τά κομμάτια τους
μέσα στό ποίημα
Μνήμη πού ἀρχίζει
Κι ὁ φόβος πού φυσά τά ἔρημα
καθώς τοῦ ποιητῆ ὁ παραμυθικός
στήνει προσχώματα ἀμυντήρια στίχων,
γρίφοι πού θρονιάζει τή νύχτα,
στούς ἐμπαιχτικούς ἀνέμους κάπνια
Ὁ πρῶτος κι ὁ ἔσχατος τοῦ μεγάλου ἐπεισοδίου,
ὁ ἔσχατος κι ὁ πρῶτος
πτηνός τοῦ μακάριος κι ἡ τῆς ἐλπίδας,
ἀπ' τά αἰώνια τῆς σιγῆς γονατισμένος
ὁ ἐπάγρυπνος ἀπαράδοτος,
πού τή ζωή του δέν ἀπέχει πιά
πού ζηλεύει καιρούς ἀπάτεια.

Κι ἀναρωτιέται τί;
μετά τήν τῶν πάντων ἄλωση
κι τά σημάδια τοῦ χρόνου, παραδομένος,
κανένας ἄλλος ἀπό μένα τή νύχτα νά σκεφτεῖ,
μέ τίς φλεβοτομές μιᾶς ἄνοιξης
νά ταιριάζουν τά ποταμόφερτα
μέ τίς ἀπορροές τῆς ἔρημος:
τ' ἄσπρα, κι τά μαυρά κι τά χλωρά, κι τά μαῦρα
σέ ἀπόμακρα.
Κι οἱ ἔμφυτοι, οἱ πανύστατες, οἱ πιστοφόρες
οἱ ἀπειλητικές

ν' ἀνασηκώνουν φυσώντας
τούς ἥλιους τοῦ καιροῦ μὲ σαρώνοντας
κι ἀφήνοντας τούς καθρέφτες μὲ τὰ γυμνὰ σώματα
νά κροταλίζουν μικρά σφοδρά
ἢ ἄωρα ραβδί κιτρό ... φορέματα
τοῦ Ἰωάννη ἀναβλαστίζοντας.

Κι ἀγωνίστηκα νά κρατήσω τὸ κεφάλι
στὸ σῶμα τῆς προσφυγιᾶς
κι ἔδινα τίς φλέβες τοῦ σώματος
νά βαστάξω τὰ ποιήματα νὰ ...
μέσα στὸ ποίημα
τὴν κατοικία μου.
Γιατί πατρίδα μου εἶναι τὸ ποίημα
κι ἐκεῖ τούς κλείδωσα τὰ χρόνια ...
θ ... [illegible]
Τὸ μισό τὰ κορμιά σὲ ἐρημιά
τὸ μισό τὰ ... κι ... ἀγρίμια
Φτιάχνω μικρούς μικρούς χαρταετούς
γιὰ τούς ἀνέμους
κι ...
νικητές τῆς ...

Λεμεσός 1981

Πίτσα Γαλάζη

ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Παιδί με μια φωτογραφία στο χέρι
με μια φωτογραφία στα μάτια του βαθιά
και κρεμασμένη ανάποδα με κόλλαζ.

Ο κόσμος γύρω του πολύς· κι αυτό
είχε στα μάτια του μικρή φωτογραφία
στους ώμους του μεγάλη και αντίστροφα —
στα μάτια του μεγάλη, στους ώμους πιο μικρή
στο χέρι του ακόμα πιο μικρή.

Ήταν ανάρπαστο σε κόσμο με συνθήματα
και την κρατούσε ανάποδα· μου κακοφάνη.

Κοντά του πέρα περνώντας πινακίδες
αγνοουμένων είτε αγίδες και φωνές

που είχαν παρθεί και δε σώθηκε καμιά.

Έπεσε του πλάι του η φωτογραφία.
Τον έστε γύρισα ίσια κι είδα πάλι
τον αγνοούμενο με το κεφάλι κάτω.

Όπως ο ρήγας, ο βαλές κι η ντάμα
ανάποδα ιδωμένοι βλέπονται ίσια,
έτσι κι αυτός ο κύριος ιδωμένος ίσια
γυρίζει ανάποδα και σε κοιτάζει.

Μάης 1979

Κυριάκος Χαραλαμπίδης

Μά, ἔχω πιά...

Ἡ δική μου πατρίδα μικρό βυζανιάρι,
ὅπου πάω, σηκώνει ἡ σκιά της
πότε πίσω μου, πότε μπροστά μου
Μά ἔτσι νά κάνω τήν πατρίδα ἀγκαλιά
μέ τά χωριά της τσαρδάκια καί ξωκκλήσια
κρεμασμένα στά βράχια
Μά ἔτσι νά κάνω τή χώρα στή χούφτα μου

Ἡ δική μου πατρίδα
φακίδα στό χάρτη, πού ξεβρέχεται.
Ἄν καθίσει κανένας τή χάνει
καί μένει ὁ ὁρίζοντας ἡ θάλασσα
Μά ἔχω πιά
δέν τή χάνω, δέ χάνεται
Εἰσχωρεῖ σιωπηλά ἀπό τίς πόρτες της
μαστίχα στό στόμα
θυμάρι στό νερό.
Ἔλα σηκώθηκα τή θρέψαμε μέσ' στό σχολειό.

καί κάθε αὐγή τή γεννάει μέ μόχθο.
Μιά σφαιρίδα μέ χέρια καί πόδια
πού τριγυρίζει ἀπό πόρτα σέ πόρτα
γιά νά ψάξει τά κάρβουνα...

(Ἀπόσπασμα ἀπό
ἀνέκδοτη ποιητική σύνθεση)

Ἔλλη Πασιάδου

Μή

Μή μέ φοβάσαι
παρ' ὅλον ὅτι
τό χέρι μου εἶναι
σκοῦρο βιολέ...

Μέσα στό σῶμα μου
ρέει φῶς γιά τοῦτο.

Μά σύ ὁ ἀξύπνητος μέσα στή φύση
τυφλός ψηλαφίζεις
ὅπως οἱ χάντρες.

Ὅμως Ἐγώ
πού γνωρίζω καλά
τή μορφή τῆς Σελήνης
καί ὅλων τῶν ἄλλων
οὐράνιων σωμάτων
ἀλλάζω
τό σῶμα μου κι' ὅλα
τά μόρια τῆς ὕλης
καί γίνομαι λάμπος καί ρέω
σάν μαγνήτης
-πλανήτης- ἄν θέλω
καί γίνομαι -θέλησα-
σκοῦρο βιολέ!

Αὔρα Λ. Κατσούρη

Εύγλωττο

Έκανε νά της πιάσει τό στήθος,
τό λαιμό,
τό άμμοπασπαλισμένο ρούχο της.

Άμμος, χαρτιά, ξερόφυλλα,
ένα τσόκαρο,
φευγάτοι ίσκιοι, μηχανές,
πιτσιλιές λάσπης — ή βουή.

Τήν άγκάλιασε προστατευτικά
— έντρομος.
Άγγιξε τά μάγουλα της
δυό κόκκινες σταγόνες·
Ύστερα κάτι σάν ένα τρεμόπαιγμα
στά βλέφαρα.

Τής έκαψε τά μάτια ή άμμος;
Τό κακό;
Νά συγκινήθηκε;

Άποκολλήθηκε κομμάτι
άπό τό άγαλμα
τήν πέτρα.
Άνάπνεαν·
ναί — οί ρώγες της άνάπνεαν!

Μιλούσε —
φοβερέ ούρανέ, σατράπη, μιλούσε!

Τήν ξανασφιχταγκάλιασε.

έγραψε: ό Ρόης Παπαγγέλου - 23.V.1981

1981

Γύρισες.

Φορούσες τό κλειστό άδιάβροχο άπάνω ώς κάτω

κι' είχες άσπρο καλογαζιδισμένο γένι παρ' ότι νέος

Άριστε.

Έφυγες Ιούλη, είπα, κι' είναι Αύγουστος

πού βρήκες τ' άδιάβροχο καί πότε άσπρισαν τά μαλλιά σου!

Γέλασες.

Ύστερα, όπως συνήθιζες, δό χέρι γιά τσιγάρο.

Δέ κουβεντιάσαμε. Τό πρωί άναβε άκόμη τ' άποτσίγαρό σου
στό τασάκι.

Μιχ. Πασιαρδής.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Φτωχή μορφή
μέ τή λιτή ὀμορφιά σου
μές στήν καρδιά μου σούδωσα τοπίο
καί χώρεσε ἡ στράτα μου ματιές
καί τό καράβι ἐλπίδα.

Στό χτές
θυμᾶμαι καί τή θάλασσα
μικρό, τό λιμανάκι
μέ τούς ἐπίμονους ναυτικούς
καΐκια π' ἀναστέναζαν λατρεία.

Κι ἄν ἤσουνα παράταιρη
γλυκάδα διχασμένη
ἀπό τή μιά οἱ περαστικοί
σημάδι οἱ φοινικιές σου.

Ἐκεῖ ψηλά στήν κορυφή
καμπάνα πλάτυνε ἡ καρδιά σου
κι ἄνοιξε κάγκελο ἡ γῆ
ἄνθισε περιβόλι.

Στέφανος Ζυμπουλάκης

ΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ

Κλαίρη Αγγελίδου (Αμμόχωστος, 1932): Σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Εργάζεται ως καθηγήτρια σε σχολεία Μέσης Παιδείας. Έργα: *Ποίηση*: «Ποιήματα», 1967. «Του ξερριζωμού», 1976. *Μελέτη*: «Robert Tristram-Coffin». «Ελένη Χατζηπέτρου: μια ζωή στην εκπαίδευση».

Πίτσα Γαλάζη (Λεμεσός 1940): Σπούδασε πολιτικές και οικονομικές επιστήμες στην Αθήνα. Εργάζεται ως δημοσιογράφος και Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων. Εργάστηκε επίσης ως παραγωγός προγραμμάτων στο ΡΙΚ. Έργα (ποίηση): «Στιγμές εφηβείας», 1963. «Στά περιθώρια των καιρών», 1968. «Άσπρη πολιτεία», 1968. «Δέντρα και θάλασσα», 1969 (κρατικό βραβείο). «Ψηφιδωτό», 1973. «Η αδελφή του Αλέξανδρου», 1973. «Υπνοπαιδεία», 1978.

Κώστας Γραικός (Αρακαπάς, 1937): Σπούδασε δημοσιογραφία και φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο Καρόλου, Πράγας. Εργάστηκε σε εφημερίδες και περιοδικά και τώρα εργάζεται στο τμήμα ειδήσεων του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Έργα: *Ποίηση*: «Έσσεται ήμαρ», 1960. «Ντερβίς Αλή Καβάζογλου», 1966. «Το νησί της Αφροδίτης», 1968. «Λυρικά», 1972. «Ο ήλιος τραβάει τις ψυχές μας», 1974. «Ερωτικά», 1981. *Αλλα:* «Ποιητική Ανθολογία Νέων», 1958. «Ρήγας Φεραίος», μονόπρακτο, 1958. «Στα ίδια χώματα», νουβέλα, 1975. «Τα Κυπριακά», ιστορία της Κύπρου παιδική λογοτεχνική αφήγηση, 1978. «Ρε Αλέξης», ιστορική νουβέλα, 1979. «Μεγάλο μέρος του έργου του βρίσκεται σκόρπια δημοσιευμένο στον τύπο.

Ναδίνα Δημητρίου (Λευκωσία, 1927): Ασχολήθηκε με τη λογοτεχνία από τα μαθητικά της χρόνια. Από το 1947 ζει στη Λάρνακα. Έργα: «Αναζητήσεις Ι», (ποιήματα) 1970. «Αναζητήσεις ΙΙ», (ποιήματα) 1972. «Διηγήματα», 1973. «Αναζητήσεις ΙΙΙ», (ποιήματα) 1977. «Ταξίδια στη νοσταλγία», (ποιήματα) 1980. «Οι πρώτοι ουρανοί», (ποιήματα) 1981.

Στέφανος Ζυμπουλάκης (Αμμόχωστος, 1941): Υπεύθυνος της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Λάρνακος, μέλος της πνευματικής ομάδας του περιοδικού ΚΥΚΛΟΣ. Ζούσε στην Αμμόχωστο ώς τον Αύγουστο του 1974. Έργα (ποίηση): «Αναζητήματα», 1965. «Λευκές αϋπνίες», 1967. «Μεταβολισμοί», 1970. «Ποιήματα», 1975.

Ιάνθη Θεοχαρίδου (Λευκωσία, 1938): Ζει στη Λευκωσία. Έργα: «Οι θαλασσοφίλητοι», ποιήματα, 1972. «Όταν τα είδωλα ραγίζουν», ποιήματα, 1975 (β' κρατικό βραβείο). «Ανάμεσα σ' ένα φέρετρο κι ένα ήλιο», διηγήματα, 1977 (β' κρατικό βραβείο). «Το ξεγύμνωμα», θέατρο, 1971 (β' κρατικό βραβείο). Κυκλοφόρησε επίσης, πολυγραφημένα τα θεατρικά: «Τα αχόρταγα θεατρικά τέρατα», μονόπρακτο, 1968. «Τά λευκά γάντια», μονόπρακτο, 1970. «Μια κιθάρα στη Μεσόγειο», 1973. «Η θεία Ειρήνη», 1975. «Οι νύφες», 1976. Ασχολήθηκε και με την κριτική μελέτη.

Αύρα (Θεοφάνους) Κατσούρη (Λεύκα, 1940): Εργάζεται στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Έργα (ποίηση): «Καιρός πρώτος», 1965. «Καιρός δεύτερος», 1970. «Ποίημα, καιρός τρίτος», 1981.

Θεοκλής Κουγιάλης (Δευτερά, 1936): Σπούδασε στο Διδασκαλικό Κολλέγιο Μόρφου και μετεκπαιδεύτηκε στο Glassboro State College Νέας Υερσέης (Η.Π.Α.) και στο Institute of Education του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Δημοδιδάσκαλος (1957-1968), και στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ραδιοφωνίας του Υπουργείου Παιδείας (1968-1978). Από το 1978 υπηρετεί ως Επιθεωρητής Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως. Έργα: *Ποίηση*: «Μολυβιές στο περιθώριο», 1959. «Τα τελευταία μου», 1964. «Αλλ' ίσως όχι», 1968. «Μυστικά φορτία», 1971 (κρατικό βραβείο ποίησης). «Η επιστροφή», 1976. «Μυθολόγιον», 1981. *Ανθολογίες*: «Ανθολογία κυπριακής ποίησης, για σχολική χρήση» (με άλλους), 1980. «Contemporary Cypriot Poetry», Cyprus PEN, 1981.

Νίκος Κρανιδιώτης (Κερύνια, 1911): Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Κέντρο Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ. Από τους εκδότες, και από 1948-1956 διευθυντής του περιοδικού «Κυπριακά Γράμματα». Αναμείχθηκε ενεργά στην εθνική, πολιτική και πνευματική ζωή της Κύπρου. Γεν. Γραμματέας Εθναρχίας Κύπρου, 1952. Πολιτικός εξόριστος των αγγλικών αρχών κατοχής. Πρέσβυς της Κύπρου στην Ελλάδα και άλλες χώρες (1960–1978). Έργα: *Ποίηση*: «Σπουδές», 1951. «Επιστροφή», 1974. (Βραβείο ποίησης Κ. και Ε. Ουράνη, της Ακαδημίας Αθηνών). Δυό ανθολογήσεις: «Poesie», ελληνοϊταλική, 1974. «Anthologie Lirica», ρουμανική, 1976. *Διηγήματα:* «Χρονικά», 1945. «Μορφές του μύθου», 1954. *Μελέτες*: «Το νεοελληνικό θέατρο», 1950. «Ο ποιητής Γ. Σεφέρης», 1955. «Ο εθνικός χαρακτήρ της κυπριακής λογοτεχνίας», 1958. «Εισαγωγή στην ποίηση του Γ. Σεφέρη». 1964. «Η κυπριακή ποίηση», 1966. «Τα Κυπριακά Γράμματα», 1970. *Πολιτικά/ιστορικά*: «Η Κύπρος εις τον αγώνα της ελευθερίας», 1958. «Κύπρος-Ελλάς», 1966. «Οι προτεινόμενες λύσεις και η έννοια του ανεξαρτήτου και κυριάρχου κυπριακού κράτους», 1975. «The Cyprus Problem», 1975. «Ακανθώδης πορεία Ο αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ'», 1978. «Δύσκολα χρόνια, Κύπρος 1950-1960», 1981.

Κώστας Π. Κύρρης (Λάπηθος, 1927): Σπούδασε ιστορία, αρχαιολογία, αγγλική και γαλλική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, και βυζαντινολογία και ανατολικές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Αναπληρωτής Διευθυντής του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών. Βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών (1978) για το πνευματικό και επιστημονικό του έργο. Έργα (ποίηση): «Ζητώντας τον μίτο της Αριάδνης», 1953. Ποίησή του δημοσιεύτηκε κατά καιρούς σε περιοδικά και εφημερίδες. Έχει εκδώσει ή δημοσιεύσει πολλές επιστημονικές μελέτες.

Ξάνθος Λυσιώτης (Λάρνακα, 1898): Ασχολείται με το εμπόριο. Το 1979 τιμήθηκε με κρατικό βραβείο συνολικής προσφοράς στην κυπριακή λογοτεχνία. Το 1980 εξελέγη πρόεδρος της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών Κύπρου. Έργα: *Ποίηση*: «Εφήμερα», 1937. «Λήκυθος», 1941. «Αυλός και βάρβιτος», 1947. «Κύπριον άσμα», 1949. «Νιφάδες», 1952. «Ωδές του Νότου», 1959. «Θρόμβοι και σταλαχτίτες», 1960. «Αποδημία», 1961. «Αναδρομή», 1968. «Παλίρροιες», 1971. «Fragments», 1973 (στα αγγλικά). «Ασφόδελοι», 1974. «Άνθη της πίκρας», 1975. «Δώδεκα χάντρες στο κομπολόι της απαντοχής», 1976. «Ψηφίδες σε ραγισμένο μάρμαρο», 1977. «Συγκομιδή 1937-1977», 1978. «Υστερόγραφο», 1979. «Χώρα της γης μου», 1979. «Ένα σμάρι πουλιά», 1980. «Υστερόγραφο ΙΙ», 1980. «Προσευχές», 1981. «Πρόσκληση για ταξίδι», 1981. *Πεζά*: «Καπετάν Γιαννάκης», διήγημα, 1953. «Εκείνα τα χρόνια», νουβέλα, 1972. *Δοκίμια*: «Αμφορεύς», 1947. Έργα του βραβεύτηκαν σε παγκύπριους και πανελλήνιους διαγωνισμούς και μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες.

Παύλος Μεράνος (Σανίδα, 1906): Τέλειωσε την Ε' τάξη του δημοτικού σχολείου. Έζησε στην Αίγυπτο και στην Αθήνα. Σήμερα ζει στο τούρκικο χωριό Καντού, Λεμεσού. Έργα (ποίηση): «Αγωνίες», 1938. «Νέοι βωμοί», 1945. «Επιστρεφόμενα βέλη», 1969. «Χρώμα και φως», (ετοιμάζεται). Δημοσίεψε διάφορα αισθητικά, φυσιολατρικά και λαογραφικά σημειώματα.

Κώστας Π. Μιχαηλίδης (Λεμεσός, 1928): Σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο Μονάχου όπου πήρε διδακτορικό δίπλωμα (θέμα διατριβής: «Η συνυφή ανθρώπου και κόσμου στους αρχαϊκούς στοχαστές»). Από το 1967 εργάζεται ως επιθεωρητής φιλολογικών μαθημάτων στη μέση εκπαίδευση. Έργα: *Ποίηση*: «Ανάβαση», 1973 (κρατικός έπαινος). «Η Άλλη γη», 1979 (κρατικό βραβείο). «Περιαγωγή», 1980. *Φιλοσοφία*: «Ο άνθρωπος και ο κόσμος, μια ερμηνευτική του προσώπου», 1967. «Σωκρατικός λόγος», 1965. «Αρχαϊκοί φιλόσοφοι», 1971. «Η γλώσσα και το νόημά της», 1975. «Τάσεις της νεότερης και σύγχρονης φιλοσοφίας», 1978. «Πλάτων», 1980. Βραβεύτηκε επίσης για δοκίμιά του.

Κώστας Μόντης (Αμμόχωστος, 1914): Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Εργάστηκε ως δημοσιογράφος, καθηγητής, ιδιωτικός υπάλληλος, γενικός γραμματέας κυπριακού εμποροβιομηχανικού επιμελητηρίου, και μετά την ανεξαρτησία της Κύπρου ως Διευθυντής Τουρισμού. Συνιδρυτής του πρώτου κυπριακού επαγγελματικού θεάτρου «Λυρικό» (1942), εκδότης του περιοδικού «Θέατρο» (1946), της εφημερίδας «Ελεύθερα Φωνή» και οικονομολογικών περιοδικών. Είναι αντιπρόεδρος της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών Κύπρου. Το 1973 τιμήθηκε με κρατικό βραβείο συνολικής προσφοράς στην κυπριακή λογοτεχνία. Έργα: *Ποίηση*: «Με μέτρο και χωρίς μέτρο», 1934. «Minima», 1946. «Τα τραγούδια της ταπεινής ζωής», 1954. «Στιγμές», 1958. «Συμπλήρωμα των Στιγμών», 1960. «Ποίηση του Κώστα Μόντη», 1962. «Moments» (μετ. στα αγγλικά), 1965. «Γράμμα στη μητέρα, κι άλλοι στίχοι», 1965. «Αγνώστω Ανθρώπω», 1968 (κρατικό βραβείο). «Έξ ιμερτής Κύπρου», 1969. «Εν Λευκωσία τη ...», 1970. «Δεύτερο γράμμα στη μητέρα», 1972. «Και τότ' εν εναλίη Κύπρω», 1974. «Πικραινόμενος εν εαυτώ», 1975. «Κύπρος εν Αυλίδι», 1976. «Ποιήματα για μικρά και μεγάλα παιδιά», 1976. «Ανθολόγηση από τις Στιγμές», 1978. «Στη γλώσσα που πρωτομίλησα», 1980. «Κύπρια ειδώλια», 1980. *Πεζά:* «Γκαμήλες κι άλλα διηγήματα», 1939. «Ταπεινή ζωή», διηγήματα, 1944. «Κλειστές πόρτες», νουβέλα-χρονικό, 1964. «Διηγήματα», 1970. «Ο αφέντης Μπατίστας και τ' άλλα», μυθιστόρημα, 1980. *Ανθολογίες:* «Ανθολογία Κυπριακής Ποιήσεως (απ' τα αρχαία χρόνια ώς σήμερα), 1965 (με τον Α. Χριστοφίδη). Έκδοση συμπληρωμένη ώς το 1973, 1973. «Anthologie de la Poesie Chypriote», 1972 (με τον Gaston-Henry Aufrere και τον Α. Χριστοφίδη). «Ανθολογία Νέων Κυπρίων Ποιητών», 1969. «Κυπριακά δημοτικά τραγούδια (επεξεργασμένα κριτικά)», 1971. «Cypriot Anthology», 1974 (με την Amy Mims και τον Α. Χριστοφίδη). *Θέατρο:* Αριστοφάνη: «Λυσιστράτη», μεταφρ. στο κυπριακό ιδίωμα, 1972. «Απαγορεύεται η είσοδος στο άγχος», μονόπρακτο, 1973. Έγραψε επίσης 40 περίπου επιθεωρήσεις για το θέατρο, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση. Έργα του μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες.

Θεοδόσης Νικολάου (Πάφος, 1930): Σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, και παιδαγωγικά στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Ζούσε στην Αμμόχωστο ώς τον Αύγουστο του 1974. Εργάστηκε ως καθηγητής στα Γυμνάσια Αμμοχώστου. Τώρα είναι Γυμνασιάρχης στη Λάρνακα. Έργα: «Ρίζες στο χώμα», (πεζογραφήματα) 1958. «Πώς αναλύουμε αισθητικά ένα ποίημα», (δοκίμιο) 1966. «Πεπραγμένα», (ποιήματα) 1980.

Έλλη Παιονίδου (Βάσα Κοιλανίου, 1940): Σπούδασε οικιακή οικονομία στην Αθήνα. Ζει στη Λεμεσό. Έργα: *Ποίηση*: «Παλάμη ανοιγμένη στον ήλιο», 1964, «Ώρες Λευκωσίας», 1967. «Χώμα της Κύπρου», 1971. «Κύκλος της αγγελίας», 1977. «Τραγούδια του χαμένου διόσμου», 1979. *Άλλα*: «Οι περιπέτειες του Χοπ Χόπ», παιδικό αφήγημα, 1979. «Κάτω από τον ίδιο ουρανό», χρονικό, 1980. «Τα δυό αδέλφια και το μαύρο ποτάμι», παραμύθι, 1980. «10 Κύπριοι ποιητές», επιμέλεια ανθολογίας στα σλοβενικά, 1980.

Ευγενία Παλαιολόγου-Πετρώνδα Γεννήθηκε στην Αίγυπτο. Από το 1960 ζει στην Κύπρο. Έχει εκδόσει 15 ποιητικές συλλογές, πολλά βιβλία παιδικής λογοτεχνίας και τις βιογραφίες των Κυπρίων λογοτεχνών που έζησαν στην Αίγυπτο: «Νίκος Νικολαΐδης, ο Κύπριος», 1980. «Μαρία Ρουσσιά, η Κυπρία πεζογράφος», 1981. «Γλαύκος Αλιθέρσης, ο Δάσκαλος του στίβου και του στίχου», 1981. Δημοσίεψε πολλά εκλαϊκευμένα άρθρα παιδαγωγικής για γονείς.

Ρόης Παπαγγέλου (Λεμεσός, 1941): Σπούδασε αρχιτεκτονική στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο Αθηνών, πολεοδομία στο Λονδίνο, ζωγραφική σε γαλλική σχολή, κι έκανε σπουδές διαχείρησης στην Αγγλία. Ζει και εργάζεται στο Λονδίνο. Έργα: *Ποίηση*: «Ρωγμές», 1974. «Στροφές», 1974. «Κύπρος Θαλασσοφίλητη», 1974. «Πνοές», 1975. «Σφαγή», 1975. «Στιγμές», 1975. «Θρήνος», 1976. «Ατλαντίδα», 1976. «Άτομα», 1977. «Άτρακτοι», 1977. «Άλμπατρος», 1977. «Φάσεις», 1978. «Ιστοί», 1978. «Μάσκες», 1979. «Τόξα», 1979. «Ήχοι», 1980. «Έρημος», 1981. *Θέατρο*: «Καθρέφτες», 1980. «Διττά», 1981. *Μεταφράσεις*: «Νερούδα: Ύψη του Μάτσου Πίτσου», 1979.

Γιάννης Κ. Παπαδόπουλος (Κάιρο, 1928): Σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, βιβλιοθηκονομία στο Λονδίνο, και ψυχολογία και καθοδήγηση στο Πανεπιστήμιο Columbia της Νέας Υόρκης. Το 1938 εγκαταστάθηκε στην Κύπρο, γενέτειρα του πατέρα του. Αντάρτης της Ε.Ο.Κ.Α. (1956–1959). Τώρα είναι Γυμνασιάρχης στη Λεμεσό. Έργα (ποίηση): «Τότε που πολεμούσαμε», 1964. «Συλλογή», 1966 (επιλογή είκοσι χρόνων ποίησης). Ποιητική και μεταφραστική εργασία του δημοσιευμένη σε εφημερίδες και περιοδικά. Μεταφράσεις ποιημάτων του σε ξένες γλώσσες. Διηγήματά του βραβεύτηκαν σε Πανελλήνιους διαγωνισμούς

Μιχάλης Πασιαρδής (Τσέρι, 1941): Λειτουργός προγραμμάτων ραδιοφώνου από το 1964. Έργα: *Ποίηση*: «Ποιήματα», 1962. «Μονόλογος με το πρώτο αστέρι», 1964. «Ποιήματα ΙΙ», 1964. «Ποιήματα ΙΙΙ», 1967. «Ο Δρόμος της ποίησης», 1970. «Δια στάσεις», 1972 (κρατικό βραβείο.) «Ο δρόμος της ποίησης Β΄», 1976. «Ο δρόμος της ποίησης Γ΄», 1977. «Πέντε κύκλοι», 1981. «Ερημιών Στυλίτης», 1981. *Μελέτη*: «Τρεις διαλέξεις», 1967.

Έκτωρ Πατριώτης (Λευκωσία, 1933): Σπούδασε αρχιτεκτονική στο Μόναχο και πολεοδομία στο Παρίσι. Διδακτορική εργασία στη Σορβόννη. Ζει και εργάζεται στο Παρίσι. Έργα (ποίηση): «Πορφυρώματα (1966)», 1972. «Δορυάλωτος (1969-1972)», 1975. «Απελεύθεροι (1974-1975)», 1975. «Ανοχύρωτοι (1975-1976)», 1981. Διάφορα έργα και μελέτες του δημοσιεύτηκαν σε επαγγελματικά περιοδικά και βιβλία.

Κυριάκος Πλησής (Ακανθού, 1929): Σπούδασε στο Διδασκαλικό Κολλέγιο Μόρφου και στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Μετεκπαίδευση στα παιδαγωγικά στο Εδιμβούργο και στο Λονδίνο. Εργάστηκε δάσκαλος, καθηγητής, γυμνασιάρχης, επιθεωρητής σε σχολεία της Κύπρου. Από το 1975 είναι γυμνασιάρχης σε σχολείο της Αθήνας. Έργα: «Προβληματισμοί», δοκίμια, 1971 (κρατικό βραβείο). «Άσκηση γραφής», ποιήματα, 1973. «Συναξάρι της πικρής χώρας Κύπρος», λυρικό χρονικό, 1974. «Γραφή οδύνης», ποιήματα, 1975 (κρατικό βραβείο). «Το τραγούδι της αδελφιδής», συνθετικό ποίημα, 1977.

Αχιλλέας Πυλιώτης (Ορμήδεια, 1923): Φοίτησε μόνο στο Δημοτικό Σχολείο της Πύλας. Εργάστηκε ραπτεργάτης ώς το 1960. Αναμίχτηκε ενεργά στο οργανωμένο εργατικό κίνημα του τόπου. Στα γράμματα πρωτοεμφανίστηκε με διήγημα στα «Κυπριακά Γράμματα», 1943. Από το 1960 είναι υπεύθυνος συντάκτης του λογοτεχνικού περιοδικού «Νέα Εποχή» όπου εκτός από τα άρθρα και τα σχόλια της Σύνταξης γράφει κριτική ποίησης και θεάτρου. Γ. Γραμματέας της Ένωσης Λογοτεχνών Κύπρου. Έργα: «Αφουγκραστείτε», ποιήματα, 1955. «Φωνή μέσ' απ' τη γη μας», ποιήματα, 1959. «Τεύκρος Ανθίας, ένας γεννημένος ποιητής», μελέτη, 1970. Ποιήματά του μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες. Βραβεύτηκε στον διεθνή ποιητικό διαγωνισμό του Παγκοσμίου Φεστιβάλ Νεολαίας στη Βαρσοβία (1955).

Πέτρος Σόφας (ψευδ. του Ρένου Χριστοφίδη, Λεμεσός, 1933): Αποφοίτησε από το Διδασκαλικό Κολλέγιο Μόρφου κι εργάστηκε δάσκαλος. Αργότερα σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου κι εργάζεται καθηγητής της αγγλικής σε σχολεία μέσης παιδείας. Έργα (ποίηση): «Πορεία στο χρόνο - Μικρογραφίες», 1971. «Ποιήματα 1972-75», 1976. «Διαχρονικό», 1979.

Φοίβος Σταυρίδης (Λάρνακα, 1938): Σπούδασε φαρμακευτική στο Αμερικανικό Πανεπιστήμιο Βηρυτού. Υπεύθυνος του περιοδικού ΚΥΚΛΟΣ. Έργα (ποίηση): «Ποιήματα», 1972. «Απομυθοποίηση», 1978.

Τάσος Στεφανίδης (Λευκωσία, 1917): Ποιητής, πεζογράφος και ζωγράφος. Έργα: «Ανησυχίες», ποίηση, 1955. «Ο Γυιός των Υδάτων», 1960. «Ανέκδοτες σελίδες από τον Ξεροπόταμο», ανέκδοτο πεζογράφημα. Ατομικές και ομαδικές εκθέσεις: Λευκωσία, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, Λονδίνο, Εδιμβούργο. Έγραψε επιθεωρήσεις στα χρόνια του Β΄ παγκ. πολέμου. Ασχολήθηκε επίσης με την κριτική θεάτρου, τέχνης και βιβλίου.

Θεόδωρος Στυλιανού (Κάτω Αμίαντος, 1927): Πριν ακόμα τελειώσει το δημοτικό μπήκε στη βιοπάλη. Έργα (ποίηση): «Αντάρα», 1959 (σε κοινή έκδοση με δυό άλλους ποιητές). «Ένα και πολλά δέντρα», 1964. «Επιχωμάτωση», 1972. Ποιήματά του μεταφράστηκαν σε ξένες γλώσσες.

Ειρήνη (Παναγή) Τσουλλή (Ξερός, 1938): Αποφοίτησε από την Παιδαγωγική Ακαδημία, εργάστηκε ως δασκάλα και μετεκπαιδεύτηκε στο Λονδίνο σε θέματα παραγωγής ραδιοφωνικών προγραμμάτων. Σήμερα είναι αποσπασμένη στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ραδιοφωνίας του Υπουργείου Παιδείας. Έργα: *Ποίηση*: «Μνήμες στη νύχτα», 1961. «Του πολέμου», 1969. *Παιδικά*: «Παιδικές πνοές», ποιήματα, 1971. «Ξεριζωμένα λουλούδια», διηγήματα, 1980.

Γιώργος Φάνος (Λευκωσία, 1918): Σπούδασε ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ώς το 1974 ζούσε στην Αμμόχωστο. Τώρα ζει και εργάζεται στην Πάφο. Έργα: «Χωρίς επίσημες πομπές», διηγήματα, 1938. «Βορά στη μπόρα», ποίηση, 1965. Ασχολήθηκε επίσης με τη μελέτη και τη ζωγραφική.

Νάσος Φλόγας (ψευδ. του Τάκη Χαραλαμπίδη, Κονιά, 1936): Αποφοίτησε από το Διδασκαλικό Κολλέγιο Μόρφου και εργάζεται ως δάσκαλος. Έργα (ποίηση): «Πορφυροί θρήνοι», 1963. «Πικρή πολιτεία», 1967. «Αϋπνίες των ήλιων», 1967. «Αντίλαλοι φωτεροί και πένθιμοι», 1968. «Τεφρές πνοές», 1969. «Καλπασμοί υφάλων», 1970. «Γυμνές φωνές», 1970. «Απολογία», 1971. «Μονόλογος του Μεσονυχτιού», 1972. (Εκτός της πρώτης συλλογής οι υπόλοιπες είναι πολυγραφημένες). Ασχολείται και με τη ζωγραφική.

Κυριάκος Χαραλαμπίδης (Άχνα, 1940): Σπούδασε ιστορία και αρχαιολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Παρακολούθησε μαθήματα θεάτρου στην Αθήνα και ραδιοφωνία στο Μόναχο. Εργάστηκε για μερικά χρόνια ως καθηγητής σε σχολεία μέσης παιδείας. Σήμερα είναι Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Πολιτιστικών Προγραμμάτων του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Έργα (ποίηση): «Πρώτη πηγή», 1961. «Η άγνοια του νερού», 1967. «Το αγγείο με τα σχήματα», 1973 (κρατικό βραβείο). «Αχαιών Ακτή», 1977 (κρατικό βραβείο). Ασχολήθηκε και με το δοκίμιο.

Ανδρέας Χριστοφίδης (Λευκωσία, 1937): Σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, παιδεία και μέσα μαζικής επικοινωνίας στο Πανεπιστήμιο Columbia της Νέας Υόρκης. Από το 1967 είναι Γενικός Διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Έργα *Ποίηση*: «Εικονογρά-

φηση ξένη», 1969. «Αναλυτικές προτάσεις», 1970. «Οι ομιλίες της νύχτας», 1979. *Δοκίμια*: «Το μαύρο και το άσπρο», ταξιδιωτικά δοκίμια, 1965. «Εισαγωγή στην προπαγάνδα», 1966. «Θέματα και απόψεις», 1966. «Θέματα και απόψεις, II», 1969. «Θέματα και απόψεις, III», 1973. (Τα δυό τελευταία βιβλία βραβεύτηκαν με κρατικό βραβείο δοκιμίου). *Ανθολογίες*: «Ερωτικά Κυπρίων», 1962. «Ανθολογία κυπριακής ποιήσεως», 1965 (με τον Κώστα Μόντη). Συμπλήρωμα έως το 1973. Γαλλική έκδοση, 1972. Αγγλική έκδοση, 1974. «Ανθολογία κυπριακού διηγήματος», 1969 (με τον Πάνο Ιωαννίδη).

Κ ύ π ρ ο ς Χ ρ υ σ ά ν θ η ς (Λευκωσία, 1915): Σπούδασε ιατρική στα Πανεπιστήμια Αθηνών και Λονδίνου. Ζει και εργάζεται στη Λευκωσία. Διευθυντής του περιοδικού «Πνευματική Κύπρος», (1960 -). Επιμελητής/εκδότης πολλών περιοδικών. Με πολύπλευρη άλλη δραστηριότητα. Έργα: *Ποίηση*: «Σονέττα», 1942. «Μικρές πατρίδες», 1943. «Επιλύχνια», 1951. «Ωδές των ταπεινών πλασμάτων», 1951. «Αποθεώσεις και χορικά», 1953. «Στέφανος αρετής», 1954. «Μικρές πατρίδες», 1955. «Συμφωνία στον αέρα της ενάτης του Μπετόβεν», 1957, 1977[2]. «Πρισματικός Οκτώβρης», 1958. «Παγκυπριονίκες», 1959, 1963[3]. «Πάθος για ένα λεύτερο ουρανό», 1959. «Οι μπαλλάντες μιας ηρωϊκής εποχής», 1962. «Δεκατρία κακοσήμαδα αντιποιητικά θέματα», 1963. «Ώρα πατρίδας», 1964. «Δώδεκα στιγμές», 1965. «Ο διθύραμβος του Κυριάκου Μάτση», 1966. «Δέκα αντιποιήματα πάνω σε υφασματογραφίες», 1966, 1981[2]. «Δώδεκα σελίδες έμμετρα δοκίμια», 1966. «Λυρικόν ημερολόγιον στην κυπριακή χρονιά 1966», 1967. «Λυρικός λόγος», 1968, συγκεντρωτική έκδοση είκοση ποιητικών συλλογών 1934-1967 (κρατικό βραβείο Κύπρου, κρατικό βραβείο Ελλάδος). «Καλλιγράμματα», 1969. «Οι δίσεκτες χρονιές», 1975. «Πέρα απ' την Ελλάδα ο ήλιος», 1977. «Το φως δεν χάνεται απ' την Κύπρο», 1979. «Αροδαφνούσα», 1980. *Πεζά*: «Πεζός Λόγος» I, II, III, IV (συγκεντρωτικές εκδόσεις) 1971-1974. «Ο περιπαθής οδοιπόρος», 1977. «Το φυλάκιο Χ, Γραμμή θανάτου», 1979. «Από τις αφηγήσεις ενός Κυπρίου αιχμαλώτου», 1980. *Θέτρο*: «Δραματικός Λόγος» (συγκεντρωτική έκδοση), 1974. «Βαρνάβας», 1977. κ.ά. Δημοσίεψε επίσης βιβλία και μελέτες πάνω σε θέματα κυπριακής ιστορίας και λαογραφίας, ιατρικά θέματα κ.ά. Βιβλία και έργα του μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες.

ΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

ΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ, πρώτο και δεύτερο, αποτελεί προσπάθεια ν' ανθολογηθούν, σε χειρόγραφο, ανέκδοτα ποιήματα Κυπρίων ποιητών που δημιουργούν σήμερα.

Η επιλογή των κειμένων έγινε από τους ίδιους τους ποιητές και στην κατάταξη ακολουθήθηκε χρονολογική σειρά.

Περιλήφθηκαν ποιητές που, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, έχουν έργο εκδομένο σε βιβλία. Οι τυχόν παραλείψεις, δεν οφείλονται σε σκοπιμότητα.

White Lady
SEMELI
Rose Lady
Pink Lady
Blonde Lady
The finest products of a proud tradition
ETKO wines
since 1844
OMEN